

Рівненський державний гуманітарний університет

Інститут психології і педагогіки

Психолого-природничий факультет

Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

Назва дисципліни	Освітологія
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Оксенюк Оксана Володимирівна , к.пед.н., доц.
Профайл викладачів, сторінка дисципліни в CMS	http://kpomsr-rshu.org.ua/
E-mail:	oksana_oksenyuk@ukr.net
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> 6 год.; розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> розклад присутності викладача на форумі кафедри

Цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є забезпечення поглибленої теоретичної підготовки магістрантів щодо розуміння сфери освіти у її сталому розвитку; формування знань про особливості функціонування сучасних освітніх систем; розвиток професійної компетентності майбутнього управлінця у сфері освіти на основі вивчення освітології як галузі міждисциплінарного наукового знання.

Завдання вивчення дисципліни полягають у здобутті знань про сучасну сферу освіти як об'єкт наукового дослідження; оволодінні знаннями про становлення й етапи розвитку освітології як наукового напрямку інтегрованого дослідження сфери освіти в Україні й за кордоном; формуванні знань про сферу освіти як соціальний інститут; формуванні методологічної культури щодо цілісного сприйняття сфери освіти; розвитку інтелекту, творчих здібностей до науково-дослідної й інноваційної діяльності в галузі освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК4. Здатність до ефективного використання і розвитку ресурсів організації.

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

Програмні результати навчання (ПРН):

Результатами навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна «Освітологія», є:

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті.

ПРН9. Вміти спілкуватись у професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Освітологія» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Педагогіка», «Філософія освіти», «Соціологія».

Мотивація здобувачів вищої освіти – це потреба формувати власний стиль наукової й управлінської діяльності, професійного спілкування (розвивати особистісні якості як складову професійного інструментарію; демонструвати соціальний і культурний змістові контексти освіти у власній діяльності; володіти вміннями критичного аналізу міжнародних освітніх рейтингів; розглядати освітні проблеми як інтегроване явище і, відповідно, презентувати їх можливі вирішення через організацію роботи команди фахівців).

Спільна (групова) діяльність сприяє застосуванню набутих знань у веденні наукових дискусій з актуальних проблем соціальної реабілітації, супроводу та патронажу осіб у кризових ситуаціях; розвиває здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність); налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти; закріплює вміння відстоювати етику професії та убезпечити себе від професійного вигорання (реалізовувати й доповнювати імідж-складові образу управлінця навчальним закладом на основі синергетики; пропагувати суспільнозначущу роль корпоративної співпраці інтелігенції та бізнес-структур у суспільстві знань).

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти дає змогу вдосконалити навички аналізу наукової інформації (аналізувати освітологічні зрушення в Україні у масштабах глобалізаційних процесів; класифікувати діючі освітні інститути, деідеологізувати впливи соціально-політичних процесів в освітній сфері; порівнювати і зіставляти типи суспільного розвитку та цивілізаційних надбань, нормативно-правової бази управління сферою освіти); розвиває здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах; виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; створювати позитивний імідж професії, її статусу в суспільстві.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Освітологія: витоки наукового напрямку

Тема 1.1. Освітологія як наука.

Тема 1.2. Освіта в системі сталого розвитку.

Тема 1.3. Сфера освіти як об'єкт наукового дослідження.

Тема 1.4. Освітологія як синергетична система.

Тема 1.5. Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти.

Змістовий модуль 2. Освітологічні основи функціонування освітніх систем

Тема 2.1. Складові освітологічної підготовки менеджера освіти.

Тема 2.2. Освіта як соціальний інститут.

Тема 2.3. Джерела розвитку освітніх систем.

Тема 2.4. Міжнародна освітня статистика і глобальні рейтинги у сфері освіти.

Тема 2.5. Конкурентоспроможність освіти України.

Рекомендована література

Основна

1. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. За ред. Г. Єльнікової. Чернівці, 2009. 570 с.
2. Дугінець Г. В., Суліменко А. С. Конкурентоспроможність України на ринку освітніх послуг. VIII Международная научно-практическая Интернет-конференция «Спецпроект: анализ научных исследований» (30–31 мая 2013г.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.confcontact.com/2013-specproekt/ek2_duginets.htm.
3. Лутай В. Розробка сучасної філософії освіти на засадах синергетики. Вища освіта України. 2009. № 1. С. 33-35.
4. Освітологія: витоки наукового напрямку: Монографія. За ред. В. О. Огнев'юка. К.: ВП «Едельвейс», 2012. 336 с.
5. Освітологія: хрестоматія: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Укладачі Огнев'юк В. О., Сисоєва С. О. К.: ВП «Едельвейс», 2013. 744 с.
6. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія. За ред. В. Кременя. К.: Видавниче підприємство «Едельвейс», 2013. 460 с.
7. Сисоєва С. О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу: [моногр.]. Хмельницький: ХГПА, 2008. 324 с.

Додаткова

1. Андрущенко В. Державно-громадський характер управління освітою. Вища освіта України. 2011. № 3. С.5-8.
2. Антонюк Т. Основні фактори стримування інтеграційних процесів у сфері вищої освіти України. Українознавчий альманах. Випуск 17. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2014. С. 165-168.
3. Беляков С. Образовательная политика и управление образованием. Университетское управление: практика и анализ. 2008. № 6. С. 12-31.
4. Беспалов П.В. Компьютерная компетентность в контексте личностно ориентированного обучения. Педагогика. 2003. №4. С.41-45.
5. Крылова Н. Вопросы культурологии образования. Научно-методическая серия «Новые ценности образования». 2011. № 5. С. 2-16.

6. Огнев'юк В. Суспільство втрачених цінностей. Історія. Філософія. Релігієзнавство. 2008. №3. С.7-10.
7. Оксенюк О. В. Науковий парк у системі освітологічної підготовки фахівців. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць: [наук. записки РДГУ]. Рівне: РДГУ, 2017. Вип. 17 (60). С.29-32.
8. Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси: наук. пр. За матер. Першої Всеукр. наук.-практ. конф. «Освітологія — науковий напрям інтегрованого пізнання освіти»; авт. кол.: В. Г. Кремень, О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, В. О. Огнев'юк та ін. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 152 с.
9. Свириденко Д. Аналіз ролі віртуальної академічної мобільності в обґрунтуванні засад розвитку сучасної вищої освіти. Українознавчий альманах. Випуск 17. Київс. націон. ун-т імені Тараса Шевченка. 2014. С. 163-165.
10. Терехов П. Формирование педагогической компетентности специалиста в системе непрерывного социокультурного образования. Вестник высшей школы, 2003. №2. С.7-12.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційні матеріали сайту «Вища освіта в Україні». [Електронний ресурс]. Режим доступу: osvita.ua/vnz/
2. Інформаційні матеріали сайту «Електронна Україна». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.e-ukraine.org.ua>.
3. Інформаційні матеріали Урядового веб-порталу «Реформа освіти і науки». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/reforma-osviti>
4. Науково-дослідна лабораторія освітології. [Електронний ресурс]. Режим доступу: kubg.edu.ua/struktura/pidrozdili/ndl.../pro-pidrozdil.html
5. [Науково-дослідна лабораторія освітології КУБГ. Бібліографічні дані...](https://scholar.google.com.ua/citations?user=3-N2wmwAAAAJ) [Електронний ресурс]. Режим доступу: scholar.google.com.ua/citations?user=3-N2wmwAAAAJ.
6. [Освітологія: витоки наук. напрям. pdf](http://elearning.kubg.edu.ua/osvitologiya/.../Освітологія%20витоки%20наук.%20напрям..) [Електронний ресурс]. Режим доступу: [E-learning KUBG – Київський ...elearning.kubg.edu.ua/osvitologiya/.../Освітологія%20витоки%20наук.%20напрям..](http://elearning.kubg.edu.ua/osvitologiya/.../Освітологія%20витоки%20наук.%20напрям..)
7. Освітологічний дискурс: Наукове електронне фахове видання [Електронний ресурс]. Режим доступу: od.kubg.edu.ua
8. Освітологія: польсько-український науковий журнал. [Електронний ресурс]. Режим доступу: osvitologia.kubg.edu.ua/
9. Освітологія: хрестоматія. pdf. [Електронний ресурс]. Режим доступу: e-learning.kubg.edu.ua/osvitologiya/pluginfile.../Освітологія%20хрестоматія.pdf?...
10. Портал громадських експертів «Освітня політика». [Електронний ресурс]. Режим доступу: education-ua.org > ... > Аналітика > Блоги > Форум

Технічне і програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з деканатом, викладачами і методистами кафедри з питань проведення навчальних занять і консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікацій з деканатом, кафедрою, викладачами з метою опитування та виконання завдань самостійної роботи. Для виконання самостійних завдань, ІНДЗ, проходження тестування необхідні ноутбук/персональний комп'ютер/мобільний пристрій (телефон, планшет) із підключенням до Інтернет-мережі.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»; робоча програма навчальної дисципліни «Освітологія»; методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з «Освітології».

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПІ)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 4	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	ПРН 7	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті.	МН1, МН3, МН4, МН6	МО2, МО7, МО9, МО10
		ПРН 10	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на	МН1, МН3, МН4, МН6	МО2, МО7, МО9, МО10

			їх поведінку для вирішення професійних задач.		
СК 2	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.	ПРН 10	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.	МН1, МН3, МН4, МН6	МО2
		ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	МН2, МН4, МН6	МО2, МО7, МН7
СК 4	Здатність до ефективного використання і розвитку ресурсів	ПРН 9	Вміти спілкуватись у професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.	МН1, МН2, МН3, МН6	МО2

	організації.	ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2
СК 5	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	ПРН 7	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті.	МН1, МН2, МН4, МН5, МН6	МО2
СК 7		ПРН 9	Вміти спілкуватись у професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.	МН1, МН4, МН6	МО2
	Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.	ПРН 7	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті.	МН1, МН2, МН4, МН5, МН6	МО2

		ПРН 10	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.	МН2, МН4, МН5, МН6	МО2, МО7,
		ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	МН1, МН2, МН4, МН5, МН6	МО2, МО7, МО9, МО10

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 –самостійна робота (розв'язання програмних завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

МО1 –екзамени;

МО2 –усне або письмове опитування

МО3 - колоквиум,

МО4 –тестування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 –студентські презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

МО10 –залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

«Освітологія»

Поточне тестування та самостійна робота										Модульний контроль		ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ЗМ 1	ЗМ 2		
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5			20	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	10	10		

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
T1	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1	6
		5	
T2	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2	6
		4	
T3	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять	1	6

	Виконання завдань самостійної роботи	5	
T4	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T5	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
T6	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	5 1	6
T7	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1,5 4,5	6
T8	Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 1 3	6
T9	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T10	Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 1 3	6
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
ІНДЗ: Проект плану розвитку регіональної освіти		20	20
Разом		100	

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, співбесіда, консультація, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка за ІНДЗ; додаткові оцінки (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти надається право підвищувати свій рейтинг лише шляхом складання заліків (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність,

Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу (реферат, есе, курсову тощо) повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в індивідуальній роботі здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати ще раз індивідуальні завдання, які передбаченні у силабусі.